

Гордієнко, В. П. Взаємозв'язок інвестиційного та інноваційного потенціалів регіону / В. П. Гордієнко // Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури: європейський вектор – нові виклики та можливості : тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції. – Львів : В-во Львівської політехніки, 2015. – С. 94-96.

К.е.н., доц. В.П. Гордієнко
ДВНЗ «Українська академія банківської справи
Національного банку України»

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ІНВЕСТИЦІЙНОГО ТА ІННОВАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛІВ РЕГІОНУ

© Гордієнко В.П., 2015

Подолання сучасних кризових соціально-економічних процесів у першу чергу залежить від рівня використання потенціалу території. Потенціал території має свою структуру, відрізняється специфічними характеристиками, особливостями формування, використання та впливу на економіку регіону. Основу потенціалу території становить економічний потенціал, який є важливою передумовою розвитку регіону, оскільки характеризує інтегральну здатність території максимально задовольняти потреби фізичних та юридичних осіб за рахунок ефективного використання наявних економічних ресурсів.

Економічний потенціал регіону являє собою певну структуру, яка складається з окремих елементів, що розкривають побудову, принципи формування, сучасний стан та перспективи розвитку. Варто відмітити, що у науковій літературі, присвяченій економічному потенціалу, думки щодо його складу структуроутворюючих елементів істотно відрізняються. Більшість вчених виділяють такі його складові елементи: природно-ресурсний, інноваційний, трудовий, виробничий, інституційний та інвестиційний потенціали. Всі структуроутворюючі елементи економічного потенціалу знаходяться у тісному взаємозв'язку та взаємозалежності, тому дослідження та формалізація його архітекtonіки є досить актуальною на сучасному етапі.

Одним із основних структуроутворюючих елементів економічного потенціалу є інвестиційний потенціал, який має тісні структурно-функціональні взаємозв'язки з іншими елементами економічного потенціалу у тому числі з інноваційним, оскільки активізація інноваційної діяльності потребує залучення значних інвестиційних ресурсів, без яких новітні технології неможливо впровадити у життя. У той же час, інноваційний потенціал забезпечує умови, за яких найбільш повно реалізуються інші складові економічного потенціалу території: природно-ресурсний потенціал, трудовий, виробничий, інвестиційний та інші. Проте, враховуючи значення фінансового забезпечення інноваційної діяльності, доцільно визначити взаємозв'язок саме між інноваційним та інвестиційним потенціалами.

Цей зв'язок має прямий і зворотній напрям. Інноваційний потенціал через його складові, такі як інтелектуальний, кадровий, потенціал матеріально-технічної бази, інформаційний, потенціал інноваційної інфраструктури та інші впливає на процеси формування, розподілу та використання інвестиційного потенціалу. Інноваційний потенціал визначає можливості території продукувати та залучати інновації з метою подальшого їх використання на підприємствах. Впровадження інновацій суб'єктами господарської діяльності підвищує продуктивність праці, зменшує матеріаломісткість та енергомісткість виробництва. Це у свою чергу зменшує витрати на виробництво і реалізацію продукції, збільшує обсяги виробництва і в кінцевому результаті збільшує прибутки і рентабельність підприємства. Збільшення прибутків підприємства, внаслідок впровадження інноваційних рішень, дає змогу більшу їх частину реінвестувати у виробничу сферу економіки регіону, тим самим збільшити величину інвестиційного потенціалу території.

Впровадження інновацій на підприємствах регіону та підвищення ефективності їх діяльності дозволяє підвищити заробітну плату працюючих і соціальні виплати населенню території. Збільшення доходів домогосподарств, внаслідок реалізації інноваційного потенціалу, дозволяє прямо або через фінансових посередників реінвестувати їх частину і тим самим збільшити величину інвестиційного потенціалу на фазі його формування. Інноваційна діяльність суб'єктів господарювання регіону позитивно впливає на інвестиційний потенціал території на фазах його

розподілу та використання. Так, в першу чергу інвестиції спрямовуються у ті галузі виробництва та бізнес-проекти, де вони забезпечують максимальну прибутковість, що збільшує величину інвестиційного потенціалу та підвищує ефективність його використання.

У свою чергу інвестиційний потенціал території позитивно впливає на її інноваційний потенціал. Як показує світовий досвід більша частина інвестицій має інноваційну спрямованість. Підвищення інвестиційного потенціалу території дозволяє більшу його частину спрямовувати на розробку виробничих інновацій та їх впровадження в економіку регіону.

Отже, інноваційний та інвестиційний потенціали характеризуються тісними взаємозв'язками та взаємозалежностями. Так активізація інноваційної діяльності потребує залучення значних інвестиційних ресурсів, без яких новітні технології неможливо впровадити у життя. Тому, у сучасних умовах господарювання найбільш ефективною є інноваційно-інвестиційна модель розвитку території, яка спрямована на подолання структурних деформацій в економіці регіонів через розширене відтворення виробничих фондів, зростання частки високотехнологічних виробництв, збільшення місткості ринку праці, активізацію експортного потенціалу тощо. Визначальна роль у реалізації інноваційно-інвестиційної моделі регіону належить державі, яка у співпраці з регіональними органами влади має формувати стратегію інвестиційного та інноваційного розвитку, проводити політику заохочення суб'єктів господарювання в інтенсифікації інвестиційної діяльності на інноваційній основі, розробляти організаційно-економічний механізм функціонування цієї моделі.